

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/225/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124201135
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4124201135.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra, dieťa matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E. F., t. č. bytom D. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kyšlom, Radničné námestie 33, Bardejov, a otca B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX/XX, E., zastúpeného advokátkou JUDr. Lenkou Gajarskou, Horné bašty 8943/25, Trnava, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 26P/30/2024 – 202 zo dňa 27.09.2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 27.09.2024 Okresný súd Nitra výrokom I. návrh otca na zníženie výživného zamietol, výrokom II. návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, výrokom III. upravil styk otca s maloletým A. počas letných školských prázdnin tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým každý kalendárny rok od 20.7. od 17.00 hod. do 29.7. do 17.00 hod. a od 8.8. od 17.00 hod. do 15.8. do 17.00 hod., výrokom IV. vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 13P/5/2020-120 zo dňa 3.5.2021 v časti úpravy styku otca s maloletým počas letných školských prázdnin a v ostatnej časti zostáva rozsudok nezmenený.

Výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Podľa odôvodnenia rozsudku sa otec návrhom doručeným súdu dňa 30.01.2024 domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti na maloletého A. zo sumy 200 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že na jeho strane prišlo k zmene pomerov, dňa XX.XX.XXXX sa mu narodila dcéra G. a tiež je povinný prispievať na výživu svojej manželky. Výdavky na maloletú dcéru vyčíslil v sume 116 eur.

Dňa 27.03.2024 vypracovala matka svoje vyjadrenie sa k návrhu otca v spojení s návrhom na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa. Matka vo svojom písomnom návrhu žiadala určiť výživné v sume 250 eur. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s písomnosťami, pričom zistil, že maloletý A. pochádza z manželstva uzatvoreného dňa 18.06.2016, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 12P/18/2019-65 zo dňa 27.05.2019 právoplatným dňa 11.06.2019 rozvedené, pričom súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletého A. do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu sumou 200 eur mesačne počnúc od právoplatnosti rozsudku. Súčasne bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec je

oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň kalendárneho roka piatok od 16:00 hod. do 18:30 hod., v nepárnom týždni od soboty od 9:30 hod. do nedele do 18:30 hod., každý utorok od 16:00 hod. do 18:30 hod. a každú párnú stredu od 16:00 hod. do 18:30 hod. Súčasne bol upravený styk otca s maloletým počas vianočných sviatkov tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý rok od 25.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 18:30 hod. a počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok na Veľkonočný pondelok od 9:00 hod do 18:30 hod. Žiaden z rodičov nemal v tom čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť. U otca sa jednalo o manželstvo druhé, u matky o manželstvo prvé. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 13P/5/2020 - 120 zo dňa 03.05.2021 bola zmenená úprava stretávania otca s maloletým A. tak, že otec je oprávnený stretávať s maloletým dieťaťom v nepárnom týždni od piatka od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. a každý párný týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:30 hod. Počas vianočných sviatkov v nepárnom roku od 25.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 18:30 hod. a od 30.12 od 9:00 hod. do 02.01. nasledujúceho roka do 17:00 hod. a v párnom roku od 25.12. od 17:00 hod. do 30.12. do 9:00 hod. , počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od nedele od 17:00 hod. do pondelka do 18:30 hod., počas jarých prázdnin v nepárnom roku od soboty predchádzajúcej prázdninám od 9:00 hod. do nasledujúcej soboty do 17:00 hod., počas letných prázdnin každý rok od 01.07. od 17:00 hod. do 08.07. do 17:00 hod., následne od 24.07. od 17:00 hod. do 31.07. do 17:00 hod. a od 08.08. od 17:00 hod. do 15.08. do 17:00 hod. s tým, že počas letných prázdnin sa neuplatňuje bežná úprava styku.

Otec bol v čase poslednej úpravy zamestnaný ako vodič u zamestnávateľa E. E., E., s priemerným čistým príjmom 1130 eur mesačne a býval u svojich rodičov. Matka maloletého dieťaťa bola v tom čase na rodičovskej dovolenke s maloletým A., poberala rodičovský príspevok vo výške 220,70 eur a prídavky na dieťa 24,34 eur. Žila v spoločnej domácnosti s B. H.. Výdavky na vtedy dvojročného A. vyčíslila v sume 190 eur (50 eur strava, 30 eur oblečenie, 20 eur drogéria, 40 euru hračky, 20 eur výlet, 30 eur lieky v prípade choroby). Výdavky na bývanie tvoril príspevok na nájom 100 eur, telefón 30 eur, sporenie pre maloletého 40 eur.

Aktuálne otec uzatvoril manželstvo dňa 27.07.2024 s G. B., s ktorou majú spoločnú dcéru G., narodenú dňa XX.XX.XXXX. V spoločnej domácnosti s nimi býva ešte staršia dcéra manželky otca G. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá navštevuje MŠ v E.. Otec si v apríli 2022 zobral hypotekárny úver na kúpu 3 izbového bytu v sume 98 tisíc eur, splátka hypotéky je 370,88 eur mesačne. Ostatné výdavky na bývanie predstavuje nájom 165 eur, 100 eur spotrebný úver na dofinancovanie ceny bytu, 10,25 eur poisťka na byt (ročne 123,03 eur), 35 eur elektrina, 10 eur plyn, 100 eur TV + internet a telefón, poisťka otca 61 eur, cestovné do práce 30 eur a ďalší výdavok v súvislosti s výkonom povolania 68,50 eur ako splátka sumy 360 eur za kurz potrebný k získaniu kvalifikačnej karty vodiča, ktorý treba obnovovať každých 5 rokov. Otec pracuje aj naďalej ako vodič, od 01.04.2024 u zamestnávateľa J. K. E., kde dosiahol priemerný čistý príjem za obdobie 04/2024 - 8/2024 v sume 1182,94 eur. Pred týmto pracovným pomerom vystriedal viaceré zamestnania prevažne na rovnakej pracovnej pozícii. Otec bol zamestnaný v medziobdobí od rozvodu manželstva po súčasnosť u nasledovných zamestnávateľov: spoločnosť C., E., F. E., L. I. D. M. E., E., N. - N. N. E. E., O. L. - A., A. F., E. A. B. E. E.. Zamestnávateľia O. L., spoločnosť F. s.r.o. sa vyjadrili k morálke a dochádzke otca ako zamestnanca, ktorú hodnotili ako dobrú a primeranú. V poslednom zamestnaní N. N. dosahoval otec priemerný čistý príjem 1328 eur (priemer za rok 2022). Manželka otca je na rodičovskej dovolenke s mal. G., nar. XX.XX.XXXX, na ktorú poberá rodičovský príspevok 345,20 eur a rodinné prídavky na dve deti v sume 120 eur. Celkový príjem domácnosti otca je cca 1648,14 eur a celkové pravidelné mesačné výdavky otca bez stravy predstavuje suma 950,63 eur. Otec vlastní motorové vozidlo Škoda Fabia, rok výroby 2008.

Matka aktuálne býva v podnájme v D. so svojím partnerom P. H. a ich spoločným synom B. H., narodeným dňa XX.XX.XXXX. Partner matky pracuje ako živnostník v oblasti stavebných prác s príjmom cca 1200 eur mesačne. Matka bude do októbra 2024 poberať rodičovský príspevok na mal. B. v sume 473,30 eur a poberá tiež rodinné prídavky 120 eur. Celkový príjem do domácnosti matky tak predstavuje suma cca 1793 eur. Matka vyčíslila výdavky na maloletého A. celkovo v sume 282,80 eur, ktoré pozostávajú z nasledovných položiek (č.l. 36 spisu): vitamíny 15 eur, lieky 15 eur, poisťenie 30 eur, krúžky 20 eur, oblečenie 40 eur, obuv 20 eur, strava 60 eur, hygiena 20 eur, vreckové 10 eur, voľný čas 5 eur, družina 15 eur, školské akcie 25 eur, strava škola 7,80 eur. Matka vyčíslila tiež náklady na svojho druhého syna mal. B. v sume 230 eur mesačne (č.l. 37 spisu). Výdavky na bývanie predstavuje nájomné 200 eur + 100 eur energie, pričom ona uhrádza z toho polovicu 150 eur. Ostatné osobné výdavky matky v sume 230 eur pozostávajú z platby za telefón a internet 40 eur, poisťenie 30 eur + osobné výdavky matky na stravu 100 eur, hygiena 20 eur, oblečenie 20 eur, obuv 20 eur. Matka vyčíslila celkovo náklady na seba a deti vrátane stravy (okrem partnera) v sume 282,80 + 230 + 150 + 230 = 892,80 eur.

3. Kolízny opatrovník v konaní uviedol, že nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného vzhľadom na to, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov aj na strane maloletého, ktorý je starší, navštevuje ZŠ. To znamená, že výdavky sa budú do budúcnosti len zvyšovať. Aktuálne výživné považuje za primerané potrebám maloletého a preto navrhuje aj návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

Právna zástupkyňa otca v záverečnom návrhu zotrvala na znížení výživného na maloletého A. na sumu 150 eur mesačne, nakoľko je nutné zohľadniť druhú vyživovaciu povinnosť otca, ktorý má 1 ročné dieťa. Otec vyčíslil výdavky na 1 ročné dieťa na sumu 116 eur mes. Tieto výdavky budú do budúcnosti rásť tak, ako u matky, ktorá v rámci druhej vyživovacej povinnosti na maloletého B. vyčíslila výdavky v sume 230 eur mesačne. Tak isto poukázala aj na nezáväznú tabuľku MS SR, kde je odporúčané výživné pri dvoch deťoch na maloletého A. 14% z príjmu otca. Matka bude mať onedlho možnosť zamestnať sa, nakoľko maloletý B. už navštevuje predprimárne vzdelávanie a bude mať možnosť poberať aj daňový bonus na maloleté deti 100 eur mesačne od januára 2024, kedy 100 eur je možné poberať na jedno dieťa a bude tak môcť saturovať aj svoju ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému A..

Právna zástupkyňa matky v záverečnom návrhu uviedla, že návrh otca na zníženie výživného považujú za nedôvodný, pridržala sa svojich písomných vyjadrení s dôrazom na vyživovaciu postupnosť pri plnení a uspokojovaní potrieb detí a zohľadnenie osobnej starostlivosti matky o deti. Navrhla návrh otca zamietnuť a zvýšiť výživné na sumu 250 eur mesačne na maloletého A..

4. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že oba návrhy rodičov na zmenu výšky vyživovacej povinnosti, či už návrh matky na zvýšenie výživného na sumu 250 eur mesačne alebo návrh otca na zníženie výživného na sumu 150 eur mesačne, sú nedôvodné.

Súd sa stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka, ktorý navrhoval ponechať výživné v nezmenenej výške, vychádzajúc z toho, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby došlo k zmene výšky výživného, nakoľko odôvodnené potreby dieťaťa zodpovedajú výške aktuálneho výživného. Súd akceptoval výdavky na strane maloletého, lieky a vitamíny v sume 30 eur mesačne, keďže je sledovaný v kardiologickej a endokrinologickej ambulancii, má spomalený rast a okrem toho máva problémy s jedením, čo môže spôsobovať aj náročnejšie financovanie stravovania ako je 60 eur mesačne, ktoré uviedla matka. Rovnako akceptoval výdavky na oblečenie a obuv v sume 60 eur mesačne, hygienu 20 eur a výdavky na školskú dochádzku, teda na družinu a stravovanie 23 eur a ďalšie výdavky súvisiace so školou ako školské pomôcky a výlety v priemere v sume 25 eur mesačne. Súd neprihliadal na položku životné poistenie 30 eur, nakoľko toto je dobrovoľný výdavok, ktorý sa rodič rozhodne maloletému poskytovať ako určitý benefit do budúcnosti, ktorý však môže kedykoľvek zaniknúť. Súd ustálil výšku pravidelných mesačných výdavkov na maloletého na sumu 238 eur. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, považoval súd výživné v sume 200 eur za odôvodnené, ktoré je zo strany matky vyvažované osobnou starostlivosťou o dieťa.

V ďalšom súd uviedol, že na oboch stranách nastala zásadná zmena pomerov v osobných vzťahoch a v rodinnom živote. Obom rodičom pribudla vyživovacia povinnosť, otcovi sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra G. a matke sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn B.. Obaja rodičia majú stabilných partnerov, s ktorými zdieľajú spoločnú domácnosť a ktorí sa teda primerane podieľajú na jej nákladoch. Na strane otca súd zistil celkový príjem do domácnosti v sume 1648,14 eur. Na strane matky zistil celkový príjem do domácnosti v sume 1793 eur, pričom je predpoklad, že matka sa v blízkej dobe zamestná a príjem do domácnosti ešte stúpne. Čo sa týka príjmu otca, ten dosahuje približne rovnaký príjem, ako v čase poslednej úpravy, kedy mal príjem 1130 eur. Súd vo svojom rozhodnutí teda zohľadnil fakt, že obom rodičom pribudla vyživovacia povinnosť. Napriek tomu sa rozhodol ponechať výživné v rovnakej výške, ako bolo určené pred piatimi rokmi, aj keď má otec v súčasnosti vyššie náklady na domácnosť (splátka úverov 471 eur, bývanie 212 eur, pričom súd tu poukazoval na príliš vysoký výdavok v sume 100 eur za telefón, internet a televízor).

Súd konštatoval, že otec si musel byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti k maloletému A., a preto pri uzatváraní hypotekárneho úveru resp. pri zakladaní novej rodiny si mal byť vedomý svojich reálnych možností a schopností. V roku 2019 dobrovoľne súhlasil s výživným v sume 200 eur, pričom od poslednej úpravy ubehlo 5 rokov, kedy je predpoklad, že so zvyšujúcim sa vekom dieťaťa sa aj náklady na dieťa zvyšujú, čo matka v konaní v podstate aj preukázala. Takto určená výška vyživovacej povinnosti neohrozuje existenciu otcovej novej rodiny, nakoľko príjmy otcovej rodiny sú na úrovni 1648,14 eur a celkové mesačné výdavky na bývanie a splátku úverov otca bez stravy predstavuje suma 950,63 eur. Po odpočítaní výživného na maloletého A. ostáva otcovi suma cca 750 eur na uspokojovanie základných životných potrieb jeho rodiny, ako je strava, hygienické potreby, drogéria, oblečenie a obuv, ktorá je na tieto výdavky podľa názoru súdu postačujúca.

Súd súčasne upravil stretávanie otca s maloletým dieťaťom počas letných školských prázdnin tak, aby toto bolo prispôsobené pracovnému režimu otca a jeho celozávodnej dovolenke, aby otec mohol plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloletého počas leta, pričom obaja rodičia s touto zmenou na pojednávaní súhlasili.

5. Rozsudok súdu prvého stupňa v časti jeho výroku I. o zamietnutí návrhu na zníženie výživného napadol včasným odvolaním otec maloletého, vniac súd prvej inštancie, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci.

V odvolaní uvádzal, že súd výšku odôvodnených potrieb maloletého ustálil nesprávne, a to najmä v súvislosti s položkou obuv a oblečenie spolu v sume 60,- eur, ktorá je matkou zjavne nadhodnotená, najmä z toho dôvodu, že sama matka pred súdom uviedla, že maloletý ma problémy s nízkym rastom. Matka následne v rámci rovnakého výsluchu pred súdom svoje vyjadrenie upravila a sumu 60,- eur po námietke zo strany právneho zástupcu otca zmenila tak, že 60,- eur mesačne minie len na topánky pre maloletého. Práve tá skutočnosť, že maloletý nerastie takou rýchlosťou, ako obvykle rastú iné deti v jeho veku, spôsobuje, že matka nemá s ošatením a obuvou na maloletého také vysoké výdavky ako iné rodiny a preto ide o zjavne nadhodnotenú položku zo strany matky. Otec je ochotný akceptovať výdavok na oblečenie a obuv v sume 40 eur mesačne spolu.

Rovnako súd medzi matkou uvádzané oprávnené výdavky nesprávne zaradil sumu 15,- eur za lieky aj za vitamíny, keď nesprávne do zápisnice zapísal vyjadrenie matky z výsluchu dňa 27.09.2024. Matka po správnosti uviedla, že na lieky a vitamíny minie 15 eur mesačne spolu. Súd medzi oprávnené mesačné výdavky maloletého nesprávne zahrnul aj výdavok na školské výlety a foteenie v sume 25,- eur mesačne, ktorý výdavok však medzi odôvodnené potreby maloletého nie je možné v tejto výške zahrnúť. Taktiež súd medzi odôvodnené potreby maloletého zahrnul sumu 10,- eur ako vreckové a tiež výdavky na voľný čas v sume 5,- eur mesačne, ktoré má podľa názoru otca znášať matka, ak tak uzná za vhodné. V prípade krúžkov maloletého súd nesprávne ustálil, že maloletý má platené krúžky v sume 20,- eur mesačne, keď ku dňu 27.09.2024 maloletý na futbalový krúžok ani nechodil a tanečný krúžok v škole je zrejme bezplatný, keďže matka ani po zrealizovanom prihlásení maloletého na krúžok nevedela súdu uviesť sumu, ktorú bude za maloletého mesačne platiť. Podľa názoru otca mal súd správne mal túto sumu ustáliť v celkovej výške 169,80 eur.

V ďalšom namietal, že je nepochopiteľné, aby súd kládol otcovi za vinu a v podstate voči nemu negatívne zohľadnil to, že sa po rozpade manželstva a rodiny znova pokúsil nájsť si partnerku a založiť si s ňou novú rodinu, v ktorej svoje dieťa nebude vídať len vtedy, ak mu to matka maloletého raz za 2 týždne dovolí. Pokiaľ súd v bode 18 rozsudku identifikoval, že otec určené výživné v sume 200,- eur riadne plnil aj v čase, keď mal naozaj nízky príjem oproti obdobiu, v ktorom uzatváral s matkou pôvodnú dohodu o výživnom na maloletého, uvedene malo súdu napovedať, že otec bol/je ochotný uskromniť sa na svojich výdavkoch v takej miere, aby jeho synovi nič podstatné nechýbalo. Výdavok otca na zabezpečenie vlastného bývania a povinné výdavky otca v súvislosti s jeho zamestnaním nie sú nadštandardné, ani platby za TV, internet v domácnosti a platby za mobilný telefón otca spolu v sume 100,- eur nie sú nadštandardom, veď aj matka maloletého s oveľa nižším mesačným príjmom platila sumu 80,- eur za telefón a internet a sumu 15,- eur za TV, t. j. matka vynakladala rovnakú sumu na rovnaké položky ako otec.

Ďalšie uskromňovanie sa na strane otca už neprichádza do úvahy v situácii, keď sa otec má rozhodovať, ktoré zo svojich dvoch maloletých detí uprednostní. S rastom mladšej dcéry, keď tieto výdavky budú tiež rásť, bude pre otca situácia len náročnejšia. Je nesprávne a v rozpore s princípmi rodinného práva, ale aj akejkolvek logiky a morálky, ak by sa v otázke vyživovacej povinnosti uprednostňovali skôr narodené deti pred ich neskôr narodenými súrodencami. Podľa názoru otca mal súd novú vyživovaciu povinnosť otca posúdiť ako zmenu okolností na strane otca a túto zohľadniť tým, že mu zníži súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči maloletému zo sumy 200,- eur na sumu 150,- eur, s ktorou matka dňa 18.04.2024 súhlasila, príp. inú nižšiu sumu podľa vlastného výpočtu vzhľadom na preukázané odôvodnené potreby maloletého.

Súčasne otec poukázal na Metodiku MS SR, podľa ktorej by sa výživné na maloletého malo pohybovať na úrovni 14% z jeho čistého príjmu, čo suma 200 eur výrazne prekračuje, a namietal nezohľadnenie prídavku na dieťa vo výške 60 eur mesačne, ktorý sa podľa súdnej praxe zohľadňuje tak, že od odôvodnených nákladov na dieťa sa odpočíta suma prídavku na dieťa a súdy o výživnom rozhodujú len vo vzťahu k zostávajúcej sume.

V tomto prípade mal súd od zistených odôvodnených nákladov na dieťa odpočítavať sumu matkou poberaného prídavku na dieťa (t. j. sumu 60,- eur) a rozhodovať len o výživnom vo vzťahu k zostávajúcim výdavkom maloletého (t. j. o výške 109,80 eur resp. 192,80 eur). Zároveň z odôvodnenia rozsudku

ani nevyplýva, či vôbec súd pri svojom výpočte zohľadnil zákonnú vyživovaciu povinnosť matky maloletého, ktorú má v zmysle § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na to, či má alebo nemá dieťa zverené do svojej osobnej starostlivosti. Súd preto mal od sumy zistených odôvodnených nákladov na dieťa odpočítať nielen sumu matkou poberaného prídavku na dieťa, ale aj matkinu vyživovaciu povinnosť v peniazoch, ktorá v jej minimálnej výške predstavuje sumu 30% zo sumy životného minima nezaopatreného dieťaťa. Od 1. júla 2024 to predstavuje sumu 37,53 eur mesačne.

V ďalšom otec poukazoval na skutočnosť, že matka sa medzičasom zamestnala ako predavačka v N. Q. G. D., pričom podľa maloletého tam pracuje približne od mesiaca október 2024 a matka má aktuálne možnosť si na maloletého uplatniť aj daňový bonus ako formou daňového zvýhodnenia. Aktuálna maximálna výška daňového bonusu je do 31. decembra 2024 suma 140,- eur a od 1. januára 2025 je to suma 100,- eur na maloleté dieťa do 15 rokov. Matka má tak mesačne na úhradu výdavkov maloletého o sumu 140,- eur viac.

Odvolať záverom navrhoval, aby odvolací súd napadnutý výrok I. rozsudku zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému A. zníži zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, a to s účinnosťou odo dňa podania návrhu. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 12P/18/2019-65 zo dňa 27.05.2019 v časti II. o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému A.. V ostatnej časti zostáva rozsudok nezmenený.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že určené výživné vo výške 200,- eur možno považovať za primerané aktuálnym možnostiam, schopnostiam, majetkovým pomerom otca a za odôvodnené potreby a výdavky na maloleté dieťa a navrhoval rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť v plnom rozsahu ako vecne správne.

7. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že súd prvej inštancie správne a úplne zistil skutočný stav veci a následne vec správne právne posúdil. Matka nesúhlasí s tvrdením otca, ktorý označil jej tvrdenia o nákladoch na obuv maloletého za nadhodnotené. Tu matka poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o osobu v detskom veku, ktorá s ohľadom na túto skutočnosť aj takto nakladá so svojimi vecami a takto ich aj chráni. Podľa nej netreba opomínať, že dieťa v zvýšenej miere opotrebuje obuv pri hre a pri spoznávaní okolia. Matka trvá na ňou popísaných nákladoch a ich primeranosti, ktoré označila ako výdavky na maloletého. Matka je toho názoru, že vreckové vo výške 10 Eur mesačne a výdavky na voľný čas maloletého vo výške 5 Eur sú primerané a dokonca uvažuje s ohľadom na vývoj cien, že do budúcnosti ich bude potrebné zvýšiť. Poukazovala aj na potrebu mimoškolského vzdelávania maloletého. S ohľadom na budúcnosť maloletého mu matka uhradza doučovanie anglického jazyka v medzičasom už zvýšenej cene 7 Eur za hodinu, čo teda tvorí novú hladinu výdavkov v tomto segmente a to vo výške 56 Eur mesačne.

Matka je toho názoru, že skutočným dôvodom podania návrhu na zníženie výživného je kúpa novej nehnuteľnosti otca a s tým spojených výdavkov. Príjem otca sa znížil z jeho vlastného rozhodnutia a matka má za to, že potencialita jeho príjmu je vyššia ako jeho súčasný príjem. V predmetnom prípade súd správne zvážil metodiku výpočtu odôvodnených nákladov na dieťa a prispôbil ju konkrétnemu osobitnému prípadu maloletého. Matka od novembra 2024 nepoberá rodičovský príspevok vo výške 473,30 eur, ale je zamestnaná v spoločnosti N. Q. J. na dobu určitú do 31.05.2025 a v súčasnosti je v skúšobnej dobe, jej zárobok za mesiac október bol v čistom 689,06 eur.

Tak ako otec aj matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a aj pri tejto vyživovacej povinnosti je predpoklad navyšovania nákladov na uspokojenie potrieb oprávneného. Matka dáva do pozornosti súdu aj v konaní nepreberané ďalšie výdavky ako koncoročné výlety, školu v prírode, detské tábory. Rovnako dáva matka do pozornosti súdu náklady na školské pomôcky vrátane novej školskej tašky, na budúcu potrebu maloletého spojenú s výraznými výdavkami na zubný strojček a v budúcnosti potrebný mobilný telefón. Vzhľadom k tomu navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. Odvolací súd za splnenia procesných podmienok prejednal vec bez nariadenia pojednávania, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru o nedôvodnosti opravného prostriedku otca maloletého.

9. Podľa § 62 ZoR (zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine) (1) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

(7) Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods.1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa zistenia odvolacieho súdu vykonal súd prvého stupňa dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ich logickým významom a na ich základe prijaté závery dostatočne jasne a zrozumiteľne vysvetlil, pričom sa vysporiadal s podstatou argumentácie účastníkov konania a nedopustil sa pochybení, či už namietaných alebo nenamietaných odvolateľom, ktoré by mohli mať za následok nesprávnosť rozhodnutia alebo jeho vydaniu predchádzajúceho postupu súdu. Súd prvého stupňa správne aplikoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine, keď konštatoval absenciu takej podstatnej zmeny v pomeroch účastníkov, ktorá by odôvodňovala navrhovanú zmenu výšky vyživovacej povinnosti, či už na návrh matky na zvýšenie výživného na sumu 250 eur mesačne alebo na návrh otca na zníženie výživného na sumu 150 eur mesačne.

11. Pokiaľ odvolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, je potrebné konštatovať, že právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu, buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správny právny predpis nesprávne interpretoval. Takéto pochybenie súdu prvého stupňa však odvolací súd nezistil.

12. Odvolací súd má za to, že zníženie výživného musí byť výnimočné t.j. môže sa realizovať iba za situácie, keď preukázateľne dôjde k takej zmene pomerov na strane povinného rodiča, ktorá zásadne negatívne ovplyvňuje jeho ekonomickú, majetkovú, respektíve inú situáciu premietajúcu sa do jeho schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť. Môže ísť napríklad o také zhoršenie zdravotného stavu, resp. vážne zdravotné problémy, ktoré spôsobia pokles príjmu povinného rodiča, nezavinenú stratu zamestnania a objektívnu nemožnosť povinného rodiča zabezpečiť si novú prácu, nepriaznivú rodinnú situáciu (potrebu trvalej starostlivosti o člena rodiny), alebo iné významné skutočnosti nie

prechodného charakteru, pri ktorých dôjde k takému zhoršeniu pomerov na strane povinného rodiča, že je možné ustáliť, že predmetné výživné povinný rodič nebude schopný platiť. V tomto prípade však odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému A. znížiť.

Pokiaľ otec argumentoval tým, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére G., ktorá sa narodila dňa XX.XX.XXXX, je potrebné konštatovať, že matke maloletého taktiež pribudla vyživovacia povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, preto nie je dôvodným prenášať ťarchu nákladov výživy a výchovy maloletého na tohto rodiča. Samotné narodenie ďalšieho dieťaťa povinnému rodičovi nie je bez ďalšieho dôvodom na zníženie už existujúcej vyživovacej povinnosti, rovnako ako ním nie je zvýšenie finančných výdavkov v súvislosti s úverovým zaťažením.

Podstatnou a nespochybniteľnou okolnosťou z hľadiska požiadavky otca na zníženie výživného v danom prípade je zvýšenie nákladov na výchovu a výživu maloletého A., ku ktorému objektívne prišlo v súvislosti s uplynutím doby piatich rokov od predchádzajúcej úpravy výživného, ktoré sa prejavuje nie len v samotnej spotrebe maloletého, ale aj v inflačných procesoch s následkom zvýšenia cien tovarov a služieb.

Odvolací súd preto nenachádza dôvody pre stotožnenie sa s argumentáciou odvolateľa vychádzajúcou zo zjavne účelového spochybňovania súdom ustálenej výšky odôvodnených pravidelných mesačných nákladov na výchovu a výživu maloletého 282 eur, ktorá aj podľa poznatkov odvolacieho súdu nie len z rozhodovacej praxe nepresahuje štandardné náklady na výchovu a výživu dieťaťa vo veku maloletého A., a ktorá v danom prípade navyš opomína podiel maloletého na nákladoch bývania (do výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o maloletého ho nezahrnula matka ani súd prvého stupňa), ktoré matka ako jej celkový výdavok na bývanie vyčíslila sumou 150 eur mesačne. Podľa ničím nepodloženého výpočtu otca výdavky na maloletého predstavujú iba sumu 169,80 eur mesačne, hoci už v roku 2019 tieto náklady boli matkou vyčíslené v otcom nespochybnovanej sume 190 eur mesačne (taktiež bez podielu maloletého na nákladoch bývania) !

13. V rozpore s právnym názorom odvolateľa z právnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k deťom nemožno vyvodzovať povinnosť každého z rodičov prispievať na výživu maloletého dieťaťa finančne minimálne sumou rovnajúcou sa 30% zo životného minima na nezaopatrené dieťa. Vyživovacia povinnosť v peňažnej forme je u rodiča, v osobnej starostlivosti ktorého sa dieťa nachádza, konzumovaná touto starostlivosťou zahŕňajúcou faktickú starostlivosť o bývanie dieťaťa, jeho ošatenie, stravovanie, hygienu, zdravie a ďalšie stránky výchovy maloletého dieťaťa, ktoré v tomto prípade nie je vo veku umožňujúcom predpoklad takej vyspelosti a samostatnosti, aby táto konzumácia bola iba čiastočná, hoci odvolací súd súčasne nespochybňuje, že matka na maloletého peňažné prostriedky nad rámec výživného zo strany otca reálne vynakladá.

Odvolateľ na strane druhej nekriticky pristupuje k vlastnej iniciatíve prejavujúcej sa v jeho aktuálnych deklarovanych príjmoch nevykazujúcich za päť rokov od predchádzajúcej úpravy výživného žiaden progres. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti správne poukázal aj na to, že otec v minulosti dosahoval aj príjem vyšší ako 1300 eur mesačne a prácu zmenil z vlastnej vôle pre to, že mu nevyhovoval režim pracovného času. V zásade správne sa súd prvého stupňa vysporiadal aj s argumentáciou odvolateľa týkajúcou sa rozsahu jeho vyživovacej povinnosti z pohľadu tzv. tabuľkového výživného, ktoré má iba odporúčací charakter a ktoré nemôže zohľadňovať individuálne okolnosti toho ktorého prípadu.

14. Vychádzajúc z uvedeného sa odvolací súd, aj pri zohľadnení výšky dávky štátu 60 eur mesačne, ktorú súd prvého stupňa v rozhodnutí spomenul, ale osobitne nevyhodnocoval, stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa v závere o tom, že dôvody navrhovaného zníženia výživného neboli dané, a nakoľko nezistil žiaden dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku alebo jeho zrušenie, rozsudok v jeho napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP) v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) ako vecne správny potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP.

16. Toto rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).